

Inspeksjonsrapport

2011.113.I.KLIF

Cytec AS
Pb144
2001 Lillestrøm

Inspeksjon ved Cytec AS

Dato for inspeksjonen: 15. desember 2011
Rapportnummer: 2011.113.I.KLIF
Saksnr.: 2011/21

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Leif-Arne Sand, Kjersti Stokke

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:
Heidi Mollan Jensen, Bent Bolstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik som ble presentert hos Cytec AS under sluttmøtet for inspeksjonen 15. desember 2011. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket 3 avvik under inspeksjonen.

- Virksomhetens internkontroll er noe mangelfull blant annet innen områdene storulykke og risikovurdering
- Systemet for forebyggende vedlikehold av storulykkerelatert og utslippskritisk utstyr har enkelte mangler
- Informasjon til allmennheten er ikke gjennomgått siden 2007

Avvikene er nærmere beskrevet fra side 3 og utover i rapporten.

Cytec AS må sende en skriftlig bekreftelse innen 30. mars 2012 på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

12. januar 2011 Heidi Mollan Jensen

dato

kontrollør

Klima- og forurensningsdirektoratet

Einar Knutsen

seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 972593346	Eies av: 936539459
Besøksadresse: Svelleveien 33, 2000 Lillestrøm	Telefon: 63 89 72 00
Bransjenr. (NACE-kode): 20.160 - Produksjon av basisplast	E-post: leifarne.sand@cytec.com
Virksomheten er: Produsent	

Kontrollert anlegg

Navn: Cytec Norge KS	Anleggsnr: 0231.0047.01
Kommune: Skedsmo	Anleggsaktivitet: Kjemisk industri
Fylke: Akershus	Risikoklasse: 2
Tillatelse gitt: 12.04.2002	Tillatelse sist oppdatert: 29.08.2002

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Klima- og forurensningsdirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år. Videre er inspeksjonen en del av det koordinerte tilsynet med Storulykkebedrifter. Inspeksjonen var også en vurdering av om Cytec skal fravike den regulære tilsynsfrekvensen, såkalt plan.

Inspeksjonstema

- internkontroll ift ytre miljø
- risikovurdering ift ytre miljø
- storulykke
- tillatelse
- vedlikehold av utslippsrelatert utstyr
- storulykke/domino

Rapporten omhandler avvik som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Cytec plikter snarest å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må Cytec innen 30. mars 2012 sende en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet v/Heidi Mollan Jensen.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal ikke betale gebyr for kontroller der storulykke er hovedtema.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Fylkesmannen i Oslo og Akershus, ved miljøvernavdelingen
- Skedsmo kommune

6. Avvik

Cytec AS sin virksomhet på Lillestrøm er omfattet av storulykkeforskriften som innebærer strenge krav til virksomheten. Klif forventer at virksomheter som har anlegg som er omfattet av storulykkeforskriften har et særskilt fokus på forebyggende arbeid og internkontroll, i forhold til ytre miljø. Avvikene som er gitt under dette tilsynet må også ses på bakgrunn av dette.

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1:

Virksomhetens internkontroll er noe mangelfull blant annet innen områdene storulykke og risikovurdering

Avvik fra:

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, 2. ledd, pkt 1, 6, 7, 8, og
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) §§ 5, 7 og 8
- lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 3a

Kommentarer:

Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for at virksomheten gjennom systematisk arbeid treffer alle nødvendige tiltak for å forebygge storulykker og begrense konsekvensene for mennesker, miljø og materielle verdier. Videre skal internkontroll sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utøves og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Den som er ansvarlig for virksomheten skal sørge for at det innføres og utøves internkontroll i virksomheten.

Cytec har et omfattende internkontrollsystem, gjennomfører flere interne revisjoner i året og har gjennomført risikovurderinger. I flere av virksomhetens aktiviteter er storulykke ikke

synliggjort, dette ble det også gitt et avvik på av NSO i 2007. Noen av Cytecs rutiner er mangelfulle, for eksempel:

- Ledelsens gjennomgang inneholder ikke temaene storulykke og vedlikehold
- Dynea og Cytec er dominovirksomheter iflg storulykkeforskriftens § 8 og har dermed plikt til å samarbeide. Samarbeidsmøtene med Dynea er ikke formalisert, for eksempel finnes det ikke referater og møteinnkallinger fra alle møter. Avvik blir lukket i Cytecs avvikssystem PCAT når oppgaven er overført til Dynea, men ikke ennå gjennomført av Dynea.
- Risikovurderingene mangler beskrivelse av bakgrunn for valg av kategorier for konsekvens og sannsynlighet
- Risikovurderingene mangler formål/hensikt, jf Risk Analysis report 2007 (overordnet risikovurdering)
- Det er laget en sikkerhetsrapport der fire storulykkescenarier omtales, men i de videre risikovurderingene og i risikorapporten er ikke hendelsene omtalt som storulykkescenarier. Det er viktig ”å flagge” storulykkescenariene i all dokumentasjon der disse scenariene blir omtalt og vurdert for å sikre at forebyggende tiltak og beredskapstiltak til disse scenariene får den prioritet de skal.
- Risikovurdering av kjølevannssystemet som helhet finnes ikke. Det har vært 3 utslippshendelser de siste 4 år. Det finnes PHA for deler av systemet: reaktor, kolonne, til sammen 12 enheter.
- Anbefalte tiltak etter beredskapsøvelser er ikke fulgt opp/lagt inn i avvikssystem (øvelse 2011)
- Oppfølgingspunkter i risikovurderingene er ikke sporbare til vedlikeholdssystemet maximo
- PHA (Process Hazard Analysis) gjennomføres ifølge sikkerhetsrapporten (kap 1.2) hvert 5. år. I listen over faktisk gjennomførte PHA er intervallet for de fleste PHA 7 år. Det ble gitt et avvik på dette av ATIL i 2008.
- Substitusjonsvurdering av FSA er gjennomført, men ikke dokumentert. Dette vil være tema på neste ledelsens gjennomgang i januar 2012.

Avvik 2:

Systemet for forebyggende vedlikehold av storulykkerelatert og utslippskritisk utstyr har enkelte mangler

Avvik fra:

- tillatelsen pkt 3.3
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5, 2. ledd, pkt 6, 7, 8
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) § 7

Kommentarer:

Akseptkriterier

De veiledende akseptkriteriene som virksomheten opplyser blir benyttet i forbindelse med inspeksjon og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr er ikke implementert/nedfelt i vedlikeholdssystemet/internkontrollen. Slike kriterier er viktige for å kvalitetssikre de vurderinger og beslutninger som virksomheten må gjøre for å påse at utslippsrelatert utstyr er

i tilfredsstillende teknisk stand. Blant annet for å vurdere om utbedringer må gjøres, om inspeksjonsintervallene bør justeres eller om vedlikehold kan utsettes etc.

Dette er spesielt viktig i storulykkebedrifter og for storulykkerelatert og utslippskritisk utstyr.

Forebyggende vedlikehold

Cytec AS benytter MAXIMO for planlegging av vedlikehold. Under verifikasjon i anlegget kom det fram at reserve nivåmåler for dekanter 1 og 2 ikke er en del av det forebyggende vedlikeholdet. Det samme gjelder fangdammene (A, B og C væskefelt) for tankene.

Det er ikke satt kontrollfrekvens for flere av råvaretankene i fangdam A, B og C, her lagres blant annet metanol og andre alkoholer. Brann i tankfarm for råvarer er et av storulykkescenariene.

Pumpehus A1 og A2 ikke lagt inni MAXIMO. Pumpehusene er storulykkerelaterte.

Kjølevannssystemet er ikke en del av vedlikeholdssystemet

Cytec benytter vann fra Nitelva i sitt kjølevannssystem, vannet slippes ut igjen i Nitelva. I sommerhalvåret kan det benyttes så mye som 11 % av elvas vannføring og 2 % i vinterhalvåret. Kjølevannssystemet er ikke en del av vedlikeholdssystemet MAXIMO.

For å hindre begroing benyttes vask med NaOH, og det er under vasking at to av utslippene har skjedd (2008 og 2010). Vaskeprosessen styres manuelt, og det er mulig å åpne kraner slik at vaskevannet går direkte i elva og ikke via Dyneas renseanlegg. Under tilsynet fikk vi opplyst at Cytec nå ser på en løsning med forriglinger slik at operatørfeil ikke skal forårsake utslipp igjen. Det vaskes med intervaller ukentlig til halvårlig avhengig av enhet og årstid, noe hyppigere på sommeren.

Det har også vært utslipp pga lekkasje fra kjølevannscoilene i 2011, i dette tilfellet ble C-203 sluppet ut. Produktet er ifølge sikkerhetsdatabladet brannfarlig og helseskadelig og inneholder butanol (26-28 %), metanol (< 0,2 %), formaldehyd (ca 0,5 %). Hendelsen er beskrevet som en av de fire storulykkescenariene i sikkerhetsrapporten (pkt 1.2).

Utslippene er tidligere meldt til Klif (SFT). Utslippene går til Nitelva, kun noen får hundre meter nedstrøms ligger Øyeren naturreservat.

Avvik 3: Informasjon til allmennheten er ikke gjennomgått siden 2007

Avvik fra: Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften) § 12

Kommentarer:

Ifølge storulykkeforskriften skal informasjon til allmennheten gjennomgås minst hvert 3. år, og informasjonen skal formidles minst hvert 5. år. Siste versjon av informasjon til allmennheten ble laget i 2007. Det ble opplyst under tilsynet at informasjonen ikke er gjennomgått siden 2007, men at det planlegges å gjennomgå informasjonen i forbindelse med oppdateringen av sikkerhetsrapporten i 2012.

7. Andre forhold

Cytec er dominovirksomhet med Dynea. Dynea planlegger et LNG-anlegg på området.

8. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter
- korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet
- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Klima- og forurensningsdirektoratet
- Sikkerhetsrapport 2007
- Informasjon til allmennheten 2007
- Dominovedtak 2005

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#))
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer ([storulykkeforskriften](#))
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter ([internkontrollforskriften](#))
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnings av kjemikalier ([REACH](#))
- Forventninger til virksomheters utslippskontroll ([ta2603](#))

Brosjyrer/faktaark utdelt:

- REACH - Nytt kjemikalierregelverk i EU ([ta2417](#))
- CLP infoark ([ta2446](#))
- skriv angående kommunens arealplanlegging fra koordineringsgruppen for storulykkeforskriften